

АРХАЇЧНІ ОЙКОНІМИ НА *-ЬСКЪ: ВЕРХНЄ ТА СЕРЕДНЄ ПРИДНІСТЕР'Я (ХІ–ХХІ СТ.)

*У статті розглянуто географічні назви на *-ьскъ Верхнього та Середнього Придністер'я в період ХІ–ХХІ ст. Джерельною базою ойконімного матеріалу слугували історичні пам'ятки та довідкова література. Встановлено, що ойконіми на *-ьскъ цієї частини Придністер'я мають особливості щодо структури та значення їхніх твірних основ. З'ясовано хронологію та продуктивність номенів цього типу, схарактеризовано координати обширу географічні назви на *-ьскъ упродовж ХІ–ХХІ ст. на території Верхнього та Середнього Придністер'я.*

*Ключові слова: архаїчний ойконімний тип, ойконім на *-ьскъ, Верхнього та Середнього Придністер'я, географічна номенклатура, ареал.*

Zorjana Kupchynskaya. ARCHAÏCHESKIE OYKONYMY NA *-ЬСКЪ: ВЕРХНЕЕ И СРЕДНЕЕ ПРИДНЕСТЕРЬЕ (ХІ–ХХ СТ.)

*В статье рассмотрено географические названия на *-ьскъ Верхнего и Среднего Приднестерья в период ХІ–ХХІ ст. Исторические памятники и справочная литература стали источниками ойконимного материала. Установлено, что ойконимы на *-ьскъ этой части Приднестерья имеют особенности по структуре и значению их образующих основ. Выяснено хронологию и производительность номенов этого типа, охарактеризованы координаты распространения географических названий на *-ьскъ на протяжении ХІ–ХХІ веков на территории Верхнего и Среднего Приднестерья.*

*Ключевые слова: архаический ойконимный тип, ойконим на *-ьскъ, Верхнее и Среднее Приднестерье, географическая номенклатура, ареал.*

Zorjana Kupchynska. ARCHAÏC OYKONYMS ENDING IN *-ЬСКЪ: UPPER AND MIDDLE PRYDNISTERIA (ХІ–ХХІ CENTURIES)

*The article is devoted to the analysis of geographical names ending in *-ьскъ of Upper and Middle Prydnisteria in ХІ–ХХІ centuries. The source base of oykonymic material is historical documents and auxiliary literature. It is found out that oykonyms of this part of Prydnisteria have peculiarities in their structure and in the meanings of their creating stems. It is defined the chronology and the productivity of onyms of this type. It is characterized coordinates of expanse of geographical names ending in *-ьскъ on the territory of Upper and Middle Prydnisteria during ХІ–ХХІ centuries.*

*Keywords: archaic oykonymic type, oykonym ending in *-ьскъ, Upper and Middle Prydnisteria, geographical nomenclature, area.*

Завдання розвідки – виявити у писемних пам'ятках географічні назви на *-ьскъ цього регіону, встановити найраніші їхні фіксації, проаналізувати ойконіми цього архаїчного типу щодо структури та значення твірних основ, схарактеризувати координати поширення цих номенів, установити хронологію та продуктивність географічних назв на *-ьскъ на території Верхнього та Середнього Придністер'я впродовж ХІ–ХХІ ст.

Ойконіми на *-ьскъ – один з найархаїчніших і найпродуктивніших типів географічних назв слов'янської території, вони є частиною загальнослов'янського ареалу. Ойконіми на *-ьскъ в українському мовознавстві ще не досліджено цілісно, є окремі спостереження регіонального характеру та розвідки, присвячені окремим хронологічним періодам та ареальному вияву цих онімів (Є. М. Посацька-Черняхівська [13], С. Роспанд [15], Ю. О. Карпенко [5], В. В. Лобода [11], Д. Г. Бучко [1], Я. О. Пура [14], М. Л. Худаш, М. О. Демчук [18], В. П. Шульгач [19], В. В. Лучик [12], М. М. Торчинський [16; 17], М. М. Габорак [3], В. В. Котович [6], З. О. Купчинська [7; 8; 9; 10], О. В. Іваненко [4], І. О. Волянчук [2], В. О. Яцій [20]). Територія Верхнього та Середнього Придністер'я на загальнослов'янському тлі щодо функціонування географічних назв на *-ьскъ є мало відомою.

Ойконіми на *-ьскъ у найраніший період творилися від контактних гідронімів і географічної номенклатури. У період до XIV ст. на досліджуваній території засвідчено саме такі назви: Перегінське; І-Фр., Рожнятівський; 1292 (у тексті зазначено лише перше засвідчення ойконіма) < гідронім Перегінка (СГУ, 415). Кавсько; Ль., Стрийський; 1334 < можливо, від кал – болото. Пор. гідроніми Кавний, Калений (СГУ, 226), Кальний (СГУ, 232). Крупське; Ль., Миколаївський; 1394 < пор. гідроніми Крупець, Крупинний, Крупка, Круплинь, Крупчатка (СГУ, 294). Пліснеськ; Галичина; 1233 < релятив від гідроніма Пльсьнь(ь) (ЕСЛГНПР, 102). Синевідсько Вижне; Ль., Сколівський; 1240. Синевідсько Нижне; Ль., Сколівський; 1240 < релятив-комполит від ад'єктивної (син-ии) і субстантивної (вод-а) основ. Стільське; Ль., Миколаївський; 1330 < пор. гідроніми Стільна, Стільцівський (СГУ, 530). Топільська(е); І-Фр., Рожнятівський; 1394 < пор. гідроніми Топільниця, Топільський (СГУ, 569). Ареал у цей період розсіяний на території Верхнього та Середнього Придністер'я, однак більшість назв зосереджена на правому березі Дністра.

У XV ст. зафіксовано 22 назви на *-ьскъ, майже половина з них є уже складеними ойконімами, у яких атрибутивний компонент вказує на інший топонім, що конкретизує стержневе слово у словосполученні: Воля-Баранецька; Ль., Самбірський; 1462 < Баранівці (УкрАТП, 662). Воля-Блажівська; Ль., Самбірський; 1441 < Блажів (УкрАТП, 741). Воля-Довголуцька; Ль., Стрийський; 1445 < Довголука (УкрАТП, 807). Воля-Задеревацька; Ль., Стрийський; 1471 < Задеревач (УкрАТП, 926). Groschowska Wolya; Галичина; 1465 < контактне Groschow. Miszakowska Volia; Чернівці?; 1501, 1497, 1492 < контактне Miszakow. Rozborska Wola; Галич; 1469 < контактне Rozbor. Стрільбицька Воля; Самбір; 1495 < Стрільбище (УкрАТП, 898). Trczyenska Wola; Ruskie woj.; 1493 < контактне Trczyen. Засвідчено складений ойконім (Висоцьке Верхне; Ль., Турківський; 1430), у якому конкретизується географічна назва на *-ьскъ.

У цей період ще жива традиція номінувати географічний об'єкт за відповідними природними характеристиками: Słonsko; Дрогобич – Львів; 1479. Солонське; Ль., Дрогобицький; 1476 < солоні ґрунти. Головсько; Львів; 1423 < голова. Zudawske; Галичина; 1444 < *зудавий < зуд, зудити (Ф., II, 108). Lunsko; Галичина; 1444 < луна, (метафорично) лунина – родима пляма (Гр., II, 381). Luczka; Галичина; 1444 < лука. Формувалися, очевидно, ойконіми на *-ьскъ і від інших онімів: Райське; Др., Нижньо-Устрицький; 1495 < рай (метафорично?) // *Рай, пор. Ráj (Sv, 293). Зарайське; Ль., Самбірський; 1495 < За + Райське. Славське; Ль., Сколівський; 1483 < контактне Слав. Tharscheszsko; Галичина; 1492, 1456, 1447 < контактне *Tharschesz. Schewlowskye; Львів; 1487 < контактне *Schewlow. З XV ст. ареал насичується, помітне скупчення ойконімів у таких координатах: 1) Славське – Сколе – Стрий; 2) Миколаїв – Дрогобич – Самбір – Доброміль.

У XVI ст. новозасвідчених назв на *-ьскъ – 13 одиниць. Серед них – три, які пов'язані з іншими географічними назвами: Конюшки-Тулиголівські; Ль., Самбірський; 1524 < Тулиголови (УкрАТП, 1045). Слобода-Долинська; І-Фр., Долинський; 1546 < Долина (УкрАТП, 264). Strońska Wola; Львівська земля?; 1594 < Stroń. Конюшки-Королівські; Ль., Самбірський; 1524 < контактні Королівка, Королів.

Три назви можемо мотивувати етнонімами: Молдавсько; Самбір – Турка; 1648. Татарсько; Стрий; 1589. Угерське; Ль., Стрийський; 1583.

З географічною номенклатурою мають зв'язок: Головецьк; Ль., Сколівський; 1574. Головецько; Ль., Старосамбірський; 1515. Головське; Ль., Турківський; 1567 < (метафорично) голова. Bielsk; Теревовля; 1570 < білий.

В основах ойконімів засвідчено й антропоніми: Лютомирськ; Заліщики; 1513 < Лютомир, пор. L'utomir (Sv, 81). Szowsko; Самбір – Дрогобич – Стрий; 1508 < *Szow. У XVI ст. конфігурація ареалу в основному збігається з попереднім періодом, різниця полягає в тому, що появляються назви на території Середнього Придністер'я і на лівобережжі Дністра.

У XVII ст. виявлено 8 назв на *-ьскъ. Переважають складені назви, атрибутивним компонентом яких є прикметник із зазначеним суфіксом: Bunowska Wola; Львівська земля; 1609 < Бунів (УкрАТП, 825). Григорівська Слобода; І-Фр., Рогатинський; XVII ст. < Григорів (УкрАТП, 88). Holikowska gola; Львівська земля, Янівське староство; 1667 < *Holikow. Kalityńska gola; Львівська земля (староство Янівське?); 1667 < *Kalityń. Із географічно назвою Завадів (УкрАТП, 925), очевидно, пов'язана Zawadowska; Львів?; XVII–XVIII ст. Твірні основи

ойконімів (Волооське Село (суч. част. м. Болехів); XVII–XVIII ст. Лядзкая Рясная; Львівська земля; 1695, 1612. Ляцьке; І-Фр., Тисмениця; XVII–XVIII ст.) сягають відомих етнонімів.

Ареал XVII ст. характеризується тим, що ойконіми на *-ьскъ продовжують зосереджуватися в основному на території Верхнього Придністер'я, не зважаючи на те, що насиченість цього сегмента обширу втрачається.

На рівні XVIII ст. новозасвідчених виявилось 21 назва, майже всі вони складені, атрибутивний компонент стосується інших ойконімів: Болехівська Слобода; Стрий; 1785–1788 < Болехів (УкрАТП, 54). Букачівська Слобода; І-Фр.; Рогатинський; 1785–1788 < Букачівці (УкрАТП, 76). Гніздичівська Волиця; Стрий; 1785–1788 < Гніздичів (УкрАТП, 229). Долинська Слобода; Стрий; 1785–1788 < Долина (УкрАТП, 264). Задеравацька Воля; Стрий; 1785–1788 < Задеравач (УкрАТП, 926). Коблянська Воля; Самбір; 1785–1788 < Кобло (УкрАТП, 881). Лани-Соколівські; Льв., Стрийський; 1722 < Соколів (УкрАТП, 960). Кошилівська Слобідка; Заліщики; 1785–1788 < Кошилівці (УкрАТП, 1585). Мушкатівська Слобідка; Заліщики; 1785–1788 < Мушкатівка (УкрАТП, 132). Небилівська Слобода; Калуш – Стрий; 1785–1788 < Небилів (УкрАТП, 675). Підпечарська Слобода; Тисмениця – Станіславів; 1785–1788 < Підпечери (УкрАТП, 869). Рівнянська Слобода; Стрий; 1785–1788 < Рівне (УкрАТП, 399). Сівка-Войнилівська; І-Фр., Калуський; 1785 < Войнилів (УкрАТП, 152). Слобода-Болехівська; І-Фр., Долинський; 1710 < Болехів (УкрАТП, 54). Слобода-Небилівська; І-Фр., Рожнятівський; 1752 < Небилів (УкрАТП, 675). Судківська Воля; Мостиська – Самбір; 1785–1788, ЙФМ, 69 < Судковичі (УкрАТП, 358). Фельштинська Посада; Самбір; 1785–1788 < Фельштин (УкрАТП, 1027). Хирівська Посада; Самбір; 1785–1788 < Хирів (УкрАТП, 1084). Сюди ж зараховуємо ойконім Князівське; І-Фр., Рожнятівський; 1789 < Князівка (УкрАТП, 784).

Лише дві назви стосуються географічної характеристики місцевості: Заміська; Самбір; 1785–1788 < об'єкт за містом. Ропавське; Льв., Турківський; 1785–1788 < *ропавий < ропа.

У XVIII ст. виокремилися такі координати ареалу: 1) Славське – Сколе – Стрий – Болехів – Долина; 2) Турка – Борислав – Самбір – Добромиль; 3) Перегінське – Калуш – Богородчани; 4) Тисмениця – Заліщики.

У XIX ст. виявлено на цій території чотири назви, три з яких – складені. Атрибутивний компонент вказує на іншу географічну назву: Блажівська Воля; Підбуж – Самбірський округ; 1849, 1848, 1826 < Блажів (УкрАТП, 741). Луковець-Вишнівський; І-Фр., Рогатинський; 1892 < Вишнів (УкрАТП, 82). Луковець-Журівський; І-Фр., Рогатинський; 1890 < Журів (УкрАТП, 90). Географічної номенклатури стосується лише одна назва – Dolska; Долина; 1880 < діл.

У XIX ст. конфігурація обширу ойконімів на *-ьскъ, порівняно з попереднім періодом, не змінилася.

У XX ст. засвідчено складені назви, у яких головним компонентом є ті самі апелятиви, які виявлені ще у період XVI–XVIII ст. (слобідка, воля, кут тощо), що уточнюються ознакою за відношенням до назви поселення: Баранецька Воля; Самбір; 1934 < Баранівці (УкрАТП, 726). Волиця-Гніздичівська; Льв., Жидачівський; 1946 < Гніздичів (УкрАТП, 229). Воля-Бунівська; Льв., Краковецький; 1946 < Бунів (УкрАТП, 825). Воля-Облазницька; Льв., Жидачівський; 1946 < Облазниця (УкрАТП, 243). Радянська Воля; Стн., Отинянський; 1946 < контактне радянська. Слобідка Більшівцівська; І-Фр., Галицький; 1946 < Більшівці (УкрАТП, 3). Слобода-Рівнянська; І-Фр., Рожнятівський; 1946 < Рівна (УкрАТП, 726).

Розширювалися відносними прикметниками з суфіксом -ьскъ і апелятиви (> топоніми), які пов'язані з географічною номенклатурою: Корчунок-Дашавський; Др., Стрийський; 1946 < Дашава (УкрАТП, 918). Корчунок-Олексичський; Др., Стрийський; 1946 < Олексичі (УкрАТП, 950). Кучурівська Долина; Чрв., Заставнівський; 1946 < контактне Кучурів. Луг-Лисятицький; Др., Стрийський; 1946 < Лисятичі (УкрАТП, 940). Луг-Ходовицький; Др., Стрийський; 1946 < Ходовичі (УкрАТП, 968). Радянське Загір'я; Стн., Тлумацький; 1946 < контактне радянське. Загір'я-Кукільницьке; І-Фр., Галицький; 1946 < Кукільники (УкрАТП, 13). Пасіки-Зубрицькі; Льв., Пустомитівський; 1946 < Зубра (УкрАТП, 406). Селецький Яр; Чрв., Кельменецький; 1946 < Селище (УкрАТП, 345). Сівка-Калуська; І-Фр., Калуський; 1946 < Калуш (УкрАТП, 415).

Засвідчено складені назви, до яких входили уже відомі ойконіми, що уточнювалися прикметниками з суфіксом -ьскъ: Дем'янка-Наддністрянська; Др., Жидачівський; 1946. Калуське Довге; Стн., Калуський; 1946. Конюшки-Семенівські; Др., Рудківський; 1946. Монастир-Дережицький; Льв., Дрогобицький; 1946. Монастир-Лішнянський; Льв., Дрогобицький; 1946.

Висоцьке Нижнє; Льв., Турківський; 1946. Довге-Калуське; І-Фр., Калуський; 1946. У цих назвах атрибутивний компонент міг бути різного семантичного наповнення. Меморіальною на цій території є Івано-Франківськ; І-Фр.; 1962.

Твірні основи простих ойконімів на *-ьскъ семантично споріднені з прикметниками, які вказували на:

– географічну ознаку об'єкта: Гірське; Др., Меденицький; 1946 (аналогічні – 4 назви). Грузьке; Льв., Бобркський; 1946. Задільське; Др., Боринський; 1946. Задністрянське; І-Фр., Галицький; 1955.

– відношення до топоніма: Беревецький; Стн., Бурштинський; 1946 < контактне Беревеч/Беревець. Жовківський; Стн., Бурштинський; 1946 < контактне Жовків. Княжівське; Янівка – Перегінсько; 1931, 1932 < контактне Княже, Княжів. Коропецький; Стн., Тлумацький; 1946 < Коропець (УкрАТП, 1009). Млинська; Др., Журавнівський; 1946 < Млин, Млини (УкрАТП, 794, 999). Монастирське; Стн., Городенківський; 1946 < контактне монастир. Петрицький; Стн., Солотвинський; 1946 < Петрики (УкрАТП, 1008). Подільський; Стн., Калуський; 1946 < Поділля (УкрАТП, 127). Полонівський; Стн., Тлумацький; 1946 < контактне Полонів. Полянське; Др., Боринський; 1946 < Поляна (УкрАТП, 119, 207, 543, 634, 1098).

Ареал географічних назв на *-ьскъ у ХХ ст. на території Середнього Придністер'я рівномірно насичений, Верхнє Придністер'я представлене більшою кількістю назв, адже на цій частині обширу від найранішого періоду були представлені ойконіми цього типу. Виокремлено такі осередки: 1) Солотвин – Перегінське – Долина; 2) Тлумач – Івано-Франківськ – Калуш; 3) Славське – Сколе – Стрий – Жидачів – Миколаїв; 4) Бориня – Турка – Старий Самбір – Доброміль – Самбір; 5) Городок – Бібрка – Рогатин; Бурштин – Бучач – Заліщики.

Новозасвідчених ойконімів на *-ьскъ у ХХІ ст. мало, однак, на наше глибоке переконання, вони були і в попередній період, але нам не вдалося їх виявити. Всі ці назви відповідають тим принципам номінації географічного об'єкта, що й у ХХ ст.: Бабське; І-Фр., Рожнятівський; 2011 < контактне Баба/баба. Городищенське; Льв., Жидачівський < контактне Городище; 2011. Жирівське; Льв., Жидачівський < контактне Жирів/Жирівка; 2011. Карпатське; Льв., Турківський; 2011 < Карпати.

Конфігурація ареалу в ХХІ ст. не змінилася, однак насиченість його суттєво зменшилася.

Отже, ойконіми на *-ьскъ Верхнього та Середнього Придністер'я мають особливості щодо структури та значення їхніх твірних основ. До ХІV ст. частина з них має стосунок до гідронімів (Пліснеськ < гідронім Пльсьнь(їь)). Твірними основами цих ойконімів часто була й географічна номенклатура (Синевідсько Вижнє; < від ад'єктивної (син-ии) і субстантивної (вод-а) основ). Упродовж ХV–ХХІ ст. значний відсоток ойконімів безпосередньо або опосередковано пов'язаний з географічними термінами, однак найбільше є тих назв, у яких вказується на відношення до інших населених пунктів чи території. У ХV ст. появляються складені назви, атрибутивним компонентом яких і є відносний прикметник із суфіксом -ьскъ. Ця ж тенденція продовжується до ХХІ ст. Стержнєве слово в назвах-словосполученнях (воля, слобода тощо) уточнюється найчастіше ознакою за відношенням до назви поселення, власника, розташування.

Упродовж ХІ–ХХІ ст. координати обширу географічних назв на *-ьскъ на території Верхнього та Середнього Придністер'я змінювалися кожного століття, але залишалися стійкі скупчення, які в основному зосередилися у Верхньому Придністер'ї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Д. Г. Походження назв населених пунктів Покуття / Д. Г. Бучко. – Львів: Світ, 1990. – 144 с.
2. Волянюк І. О. Становлення і розвиток ойконімії Північної Тернопільщини ХІІ–ХХ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / І. О. Волянюк. – Тернопіль, 2009. – 18 с.
3. Габора М. М. Семантико-словотвірні типи ойконімів Прикарпаття (ХІІ–ХХ ст.): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / М. М. Габора. – Івано-Франківськ, 1999. – 20 с.
4. Іваненко О. В. Походження назв населених пунктів Сумської області: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / О. В. Іваненко. – К., 2006. – 20 с.
5. Карпенко Ю. О. Топонімія Буковини / Ю. О. Карпенко. – К.: Наук. думка, 1973. – 238 с.
6. Котович В. В. Походження населених пунктів Опілля / В. В. Котович. – Дрогобич: Відродження, 2000. – 156 с.

7. Купчинська З. О. Ареал українських ойконімів на -ьскъ XVIII–XX ст. / З. О. Купчинська // Науковий вісник Чернівецького ун-ту. Слов'янська філологія. – Чернівці, 2007. – Вип. 354–355. – С. 177–183.

8. Купчинська З. О. Архаїчні ойконіми на *-ьскъ: ареал і статистика до XIV і XX ст. / З. О. Купчинська // У координатах мови: зб. наук. праць на пошану професора Лідії Коць-Григорчук. – Л., 2016. – С. 265–310.

9. Купчинська З. О. Відносні прикметники та архаїчна ойконімія України / З. О. Купчинська // Вісник Львівського ун-ту. Серія філологічна. – Л., 2012. – Вип. 57. – С. 168–184.

10. Купчинська З. О. Українські ойконіми на -ьsk- (найраніший документований період) / З. О. Купчинська // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Мовознавство. – Тернопіль, 2007. – 1 (16). – С. 200–209.

11. Лобода В. В. Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя / В. Лобода. – К.: Вища школа, 1976. – 232 с.

12. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України / В. В. Лучик. – К.: Академія, 2014. – 544 с.

13. Посацька-Черняхівська Є. М. Топонімічні ландшафтні назви / Є. М. Посацька-Черняхівська // Питання українського мовознавства. – 1958. – Кн. 3. – С. 164–169.

14. Пура Я. О. Походження назв населених пунктів Ровенщини / Я. О. Пура. – Львів: Світ, 1990. – 144 с.

15. Роспанд С. Структура и стратиграфия древнерусских топонимов / С. Роспанд // Восточнославянская ономастика. – М., 1972. – С. 9–89.

16. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Словник власних географічних назв Хмельницької області / Н. М. Торчинська, М. М. Торчинський. – Хмельницький: Авіст, 2008. – 549 с.

17. Торчинський М. М. Ойконімія Південно-Західного Поділля: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / М. М. Торчинський. – К., 1993. – 20 с.

18. Худаш М. Л., Демчук М. О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімії утворення) / М. Л. Худаш, М. О. Демчук. – К.: Наук. думка, 1991. – 266 с.

19. Шульгач В. П. Ойконімія Волині: етимологічний словник-довідник / В. П. Шульгач. – К.: Кий, 2001. – 189 с.

20. Яцій В. О. Ойконімія Івано-Франківської області: автореф. дис. на здобуття наук. ступення канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова» / В. О. Яцій. – К., 2009. – 18 с.

СКОРОЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ

Гр. – Словарь української мови: у 4 т. / збір. ред. журн. «Киевская Старина»; упор. з додатком власного матеріалу Б. Грінченко. – К., 1907. – Т. 1. – 494 с.; 1907. – Т. 2. – 573 с.; 1907. – Т. 3. – 506 с.; 1907. – Т. 4. – 563 с.

ЕСЛГНПР – Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі / Відп. ред. О. С. Стрижак. – К.: Наук. думка, 1985. – 255 с.

СГУ – Словник гідронімів України / редкол.: А. П. Непокупний, О. С. Стрижак, К. К. Цілуйко / укл. І. М. Железняк та ін. – К.: Наук. думка, 1979. – 782 с.

УкрАТП – Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 року. – К.: Укр. вид-во політичної літератури, 1947. – 1062 с.

Ф. – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: в 4 т. / Макс Фасмер. – М.: Прогресс, 1986. – Т. 1. – 573 с.; 1986. – Т. 2. – 671 с.; 1987. – Т. 3. – 830 с.; 1987. – Т. 4. – 860 с.

Sv – Svoboda J. Staročeská osobní jména a naše příjmení / J. Svoboda. – Praha, 1964. – 320 s.

СКОРОЧЕННЯ

Др. – Дрогобицька (частина суч. Львівської) область

І-Фр. – Івано-Франківська область

Лв. – Львівська область

Стн. – Станіславівська (суч. Івано-Франківська) область

Чрв. – Чернівецька область

Стаття надійшла до редакції 11.06.2017 р.